

інтересів. Проте, такі обмеження повинні бути обґрунтованими, пропорційними та необхідними для досягнення цілей, а також повинні бути забезпечені механізмами контролю та захисту прав людини. Важливо, щоб такі обмеження не порушували основних прав людини та не призводили до безпідставних страждань та проблем.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254/96 ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 року № 389-VIII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 28, ст.250.

УДК 340

Ярмусь М. І.
*судовий експерт сектору
Дактилоскопичних досліджень
відділу криміналістичних
видів досліджень*

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ

Порушення прав людини - це дії або бездіяльність, які порушують основні права, які має кожен індивід від дня свого народження. Ці права включають право на життя, право на свободу від насильства та свободу від дискримінації і свободу від катування, право на свободу віросповідання, право на освіту, право на свободу слова, право на свободу зібрань та багато інших прав.

Порушення прав людини можуть бути заподіяними як діями державних органів так і приватних осіб. Ці дії можуть бути відкритими або прихованими, але в будь-якому випадку вони викликають страждання і несправедливість для людей, які їх відчувають.

Важливо, щоб права людини захищались і підтримувались на рівні держави і міжнародної спільноти. Кожна країна має свої закони і міжнародні договори, які забезпечують захист прав людини. Всім повинні дотримуватись цих прав і боротись проти порушень прав людини в будь-якій їх формі [1].

Сучасна глобалізаційна хвиля породила безліч актуальних проблем, які загострили старі та спричинили нові суспільні протиріччя, найгостріші з них – це глобальний економічний, соціальний та військовий диспаритет між розвинутими державами і країнами «наздоганяючого розвитку» [4].

Глобальна турбулентність прав людини відображає складну і незрозумілу ситуацію, коли права людини порушуються у світі через різні глобальні проблеми та кризи. Ці проблеми можуть включати глобальні конфлікти, зміну клімату, бідність, економічну нестабільність, міграцію, пандемії та інші проблеми. Вона може мати значний вплив на права людини,

такі як право на життя, свободу від насильства, свободу від дискримінації, право на освіту та здоров'я, а також інші свободи. Ці проблеми можуть бути особливо вразливими для людей, які вже перебувають в незахищеному стані, таких як біженці, іммігранти, жінки, діти, люди з інвалідністю та інші групи людей.

Така турбулентність може відобразитися у багатьох формах, від дискримінації на робочому місці до військових конфліктів та геноциду. Ці проблеми можуть вимагати широкого спектру заходів, щоб бути вирішеними, включаючи соціальні, економічні, політичні та правові заходи, які мають на меті забезпечити рівність, справедливість та доступність для всіх людей.

Турбулентність може бути спричинена різними факторами, такими як економічні труднощі, соціальні конфлікти, політичні кризи та глобальні проблеми, такі як зміна клімату та глобальна пандемія.

Ось декілька можливих прикладів порушень прав людини в умовах глобальної турбулентності:

1. Економічна криза: Економічні кризи можуть призвести до порушення прав людини на працю, освіту та житло. Збільшення безробіття та скорочення робочого часу можуть стати на заваді доступу до ресурсів та надійним джерелам доходів, що може призвести до нерівності та бідності між громадянами.

2. Соціальні конфлікти: Конфлікти можуть призвести до порушення прав людини на життя, свободу від насильства, свободу переміщення та інші права, які пов'язані з безпекою та захистом особи. Крім того, соціальні конфлікти можуть призвести до дискримінації та нерівності, особливо відносно осіб, які є меншістю суспільства.

3. Політичні кризи: Політичні кризи можуть призвести до порушення прав людини на свободу висловлювання та свободу думки, свободу зібрань та асоціації, а також прав на справедливий суд та право на захист від затримання підозрюваної особи, без належних процедур.

4. Глобальні проблеми: Глобальні проблеми, такі як зміна клімату та глобальна пандемія, можуть призвести до порушення прав людини на здоров'я, житло, харчування та інші права, які пов'язані з медичною допомогою та безпекою [2].

Умови глобальної турбулентності можуть впливати на порушення прав людини в багатьох різних аспектах, прикладом можуть бути:

1. Конфлікти та війни: В умовах збройних конфліктів та війн, найчастіше страждають цивільні люди, включаючи жінок та дітей. У таких ситуаціях можливі порушення прав людини на життя, свободу від насильства, свободу переміщення, доступ до медичної допомоги та інших основних її прав.

2. Розселення та міграція: Під час економічних труднощів, екологічних катастроф та війн, люди можуть бути змушені залишати свої домівки та переселятись в інші регіони або країни. Це може спричинити порушення прав людини на житло, працю, освіту та інші її соціальні права.

3. Розповсюдження захворювань: Глобальні захворювання такі, наприклад, як COVID-19, можуть призвести до порушення прав людини на здоров'я, свободу переміщення, працю та інші права, які пов'язані з її

здоров'ям та безпекою.

4. Дискримінація та нерівність: Умови глобальної турбулентності можуть призвести до зростання дискримінації та нерівності в різних галузях життя, включаючи освіту, здоров'я, доступ до роботи та інші соціальні права людини [2].

Боротьба з глобальною турбулентністю та її впливом на права людини може бути складним завданням, оскільки вона може мати коріння в різних проблемах та вимагати широкого спектру заходів. Однак, існують кілька можливих способів боротьби з цими проблемами, серед яких можуть бути:

- розвиток соціальних та економічних програм, що забезпечують рівність, справедливість та доступність для всього населення, які можуть допомогти зменшити нерівність та бідність;

- зміна політичних систем та збільшення демократії, які можуть допомогти зменшити корупцію, насильство щодо людей;

- міжнародна співпраця та дипломатія, які можуть допомогти вирішити глобальні проблеми, такі як зміна клімату та глобальні пандемії.

Такі проблеми боротьби з глобальною турбулентністю, можуть вимагати координації та співпраці між країнами та міжнародними організаціями, які можуть допомогти зменшити нерозуміння та дискримінацію між народами, а також сприяти освітній та культурній свободі людей [3].

Розуміння та повага до різноманітності культур, можуть сприяти розумінню та толерантності між народами.

Досліджуючи питання захисту прав людини неможливо не згадати питання Елеонори Рузвельт «Де починаються права людини? Зовсім поруч із нами, там де ми живемо, у тих місцях, які неможливо розглянути на жодній карті світу» [5].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
2. Панченко О.А. Турбулентність мислення в структурі інформаційно-психологічної безпеки особистості. Психологія і особистість. 2019. № 1 (15). С. 35–53.
3. Панченко О.А. Турбулентность в информационной безопасности личности. Клінічна інформатика і телемедицина. 2017. Т. 12. Вип. 13. С. 124.
4. Дубина А.М. Інформаційно-психологічні війни і їх вплив на масову свідомість. Київ : НТУУ «КПІ», С. 2011. 57
5. Дипломатія заради прав людини: минуле та сучасне: Мануїлова К.В., Гребенюк Д.О., Національний університет «Одеська юридична академія, 2022, С 799-800.